

גיליון 71

ינואר 2021 • טבת ה'תשפ"א

מוֹטְטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

נַעֲצָתָנוּ

עפרי ביבה

רביב ורטש

אורה כהן

נעמי לבנון-קשת

מיכל סנונית

הדס קרן

איה רוזנווסר רבין

קריסטינה רוסקוב

רוני שלם

דניה שפירא

גיליון 71 מתחיל...

בגיליון זה תפגשו עשרה סיפורים ושירים על ניצחונות - ניצחון במאבק מול אדם אחר, מול כוח חיצוני או מול משהו בתוכנו.

האם תמיד הניצחון הוא מתוק? האם בדרך להשגת הניצחון משלמים מחיר? מה עושה לנו הניצחון אחרי שאנחנו זוכים בו? איך הוא משנה אותנו? מתי הוא מספק אותנו? האם הוא באמת סיומו של המאבק?

קריאה מהנה,
אירן דיין, יאיר בן-חור, רובי גורדון, עמליה ויניק

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

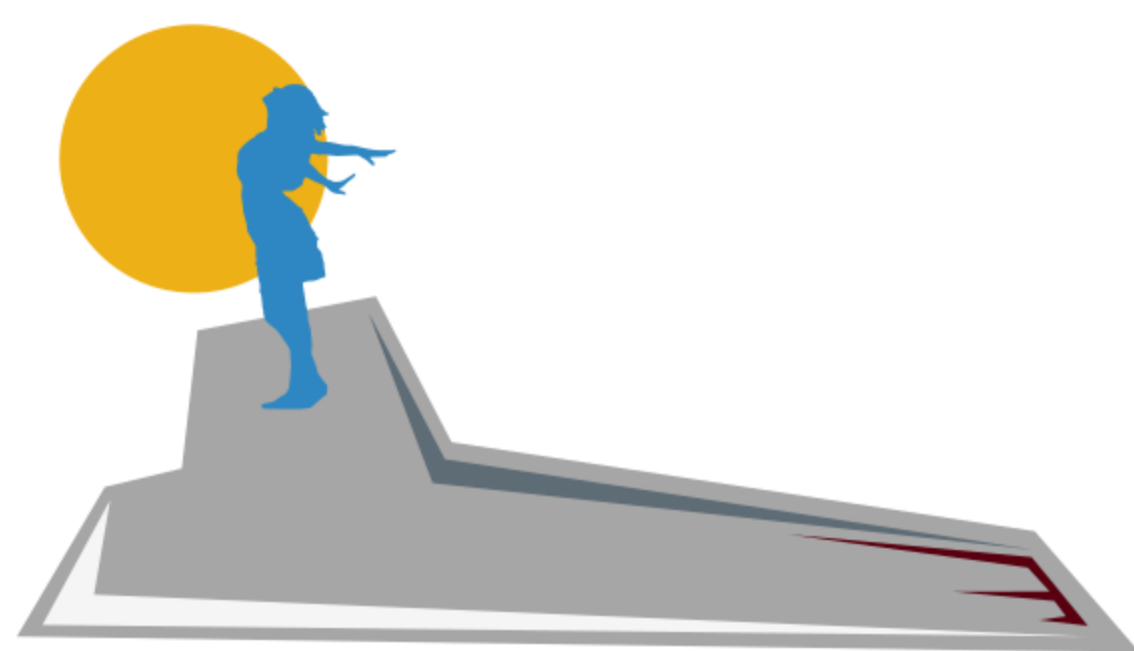
ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

לא עָנַק וּמִפְאָר כְּתִכְשִׁיט מְלוּכָה
הַעוֹבֵר דּוֹרוֹת בִּירֶשָׁה.
לא מְצִיֵן אֶת סִיּוּמָה שֶׁל מְלַחֲמָה
מִמְשַׁכֶּת, עֲקֵבָה מְדָם.
וְגַם לֹא אֶת סוּפוֹ שֶׁל טוֹרְנִיר פְּדוּרְגָל,
בְּאַצְטֵדִיוֹן גְּדוּשׁ אוֹהֲדִים קוֹלְנִיִּים.

שְׁלִי הוּא, קֶטֶן וְצָנוּעַ
אִישׁ אֶת פְּשָׁרוֹ לֹא יִבִּין
וְרַק רוּמָמוֹת רוּחִי
מְעִידָה עַל קִיוְמוֹ.

ביום שלפני האושר

ביום שלפני האשר
ירדתי לים.
שקעתי את אצבעותי בחול
ואמרתי לעצמי שהכל עומד להשתנות
ושום דבר כבר לא יהיה
כפי שהיה.

מחר, אמרתי לעצמי, יסוג הים
והשמש תהיה רכה ובהירה ומנוחמת
כמו בארץ אחרת,
מאד רחוקה.

ביום שלפני האשר ותרתי על הטינות,
הפכתי את הכיסים, רוקנתי את הכעסים
ולא היה אכפת לי שמישהו צעק על מישהו.
כל זה עומד להגמר, אמרתי לעצמי,
ביום האחרון שלפני האשר,
לא יכול לקרות שום דבר רע.
והים היה רגוע,
ואני שקעתי את אצבעותי בחול.

לעת ערב גאה הים.
שבת הביתה והכל היה על מקומו.
אז ידעתי ששום דבר לא ישנה
לרגע שלפני האשר.
והיתה בי שמחה גדולה.

פוסט ניצחון מורכב

אני כותבת כי
אצלנו במשפחה
כבשו בשיטתיות

זיתים, מלפפונים, מלים
נכנסו לבית
נושאים דגל לבן

למרות שהקפידו
לקחת בשבי חלופי עונות
ותמימות
ועל אף היסודיות
בכל זאת החמיצו את היום
שבו פלש צבא הבדידות
לעמק הצנצנות
ושלל מאתנו שבריריות.

אני כותבת כי זו דרכי
לשאת ולתת
עם העצב
עד שיתיאש ויכנע
לידיעת הדברים שיקרו.

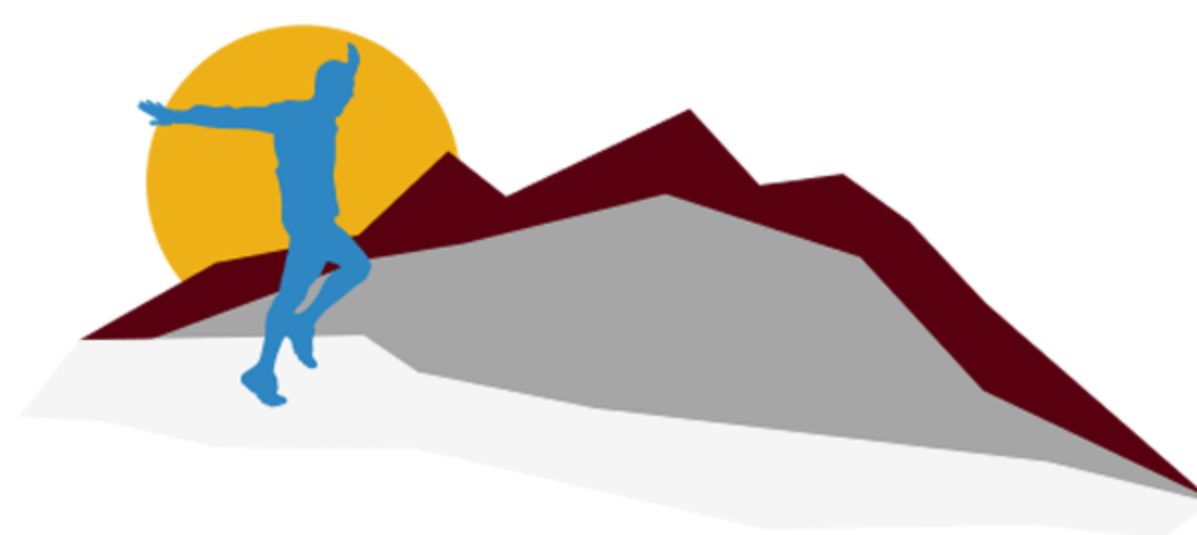

בְּאֶשֶׁר הַחֶשֶׁךְ יִכְסֶה אֶרֶץ
וְעֶרְפָּלֵי טֹהַר,
אוֹזֵר אֲנִי עֲצָמִי בְּגְבוּרָה,
וְנוֹעַל מְנַעֲלֵי הָרִיצָה.
יוֹצֵא לְקִרְאָת קְבֵלָת
עַל מַלְכוּת יוֹמִי.

סוֹבֵב סוֹבֵב בְּשִׂכּוּנָה,
צוֹפֶה בְּפִלְאֵי הַבְּרִיאָה,
כְּמַתְיַחַד עִם הַיְצִירָה.
וּמַתְעוֹרֵר לְיוֹם חֶדֶשׁ
עִם אֵילַת הַשַּׁחַר,
קְמָעֵא־קְמָעֵא,
בְּגֵאָלָה.

כְּזוֹכָה בְּאֵילוֹ רְגַעֵי חֶסֶד קְטַנִּים,
בְּהַמְלַת הַחַיִּים,
בְּמַהְלוּמַת הַחַיִּים.

ומפל המקומות כלם בחרה לומר לו שהיא אוהבת, שם, על הספסל תחת בית הוריו בשכונה החרדית, מול בית הכנסת העתיק של אביו.

בפנים רציניות הביטה בו לפתע, בחודר העמק הזה שלה שרואה אותו כמו רנטגן, ואמרה ככה פשוט "אני אוהבת אותך". הנמשים שלה אמרו את זה אפה ונפלו לה הישר מהאף אל תוך הלב המתפוגג שלו.

הוא כבר לא זוכר מה היה לפניו וכבר לא מכיר עצמו אפה, יש בה באשה הזאת עצמות של זן נכחד והיא סוערת את נפשו ההומיה שתי וערב.

אין בה רהב, חשב לעצמו בעודו שולח אצבעות לקצה שפתה העליונה כמעט מבלי משים, לנקות ממנה גרגיר עקש של סלת שדבק בה הישר מתוך הסיר הרוחש של אמו בשלחן ארוחת השבת.

איך הוא אוהב להביט בה כשהיא אוכלת, ככה בידיים בלי לדפק חשבון, שום עדינות או נימוס, גודשת את פיה בתאוות טיטנים, אוהבת הכל חריף-חריף ותמיד רוצה עוד, עד שהחיה המרעבת שבה באה על ספוקה.

אחר כך, הוא כבר יודע, היא תרצה לגמור. תפישק ירכים ותנעץ אותו קשה בתוכה. היא לא עוצמת עינים, האשה הזאת, אין לה חשומה, נהפוכו, אישונה ננעלים על אישונה, עוית חיוך על שפתיה והיא תוקעת אותו בתוך גופה. אשה כוס הלמניה, הוא חושב לעצמו רגע לפני שכלו טובע בה ולמרות שזנח לפני שנים את התשובה, שפתיו מפללות, "הודו לשם כי טוב".

ועכשו היא מולו כאן, על אותו ספסל ארוך, מול בית הכנסת שעזב לפני שנים רבות למצא את האמת שלו ולהיות חזק מספיק בשביל לחזור.

"תגידי את זה שוב בבקשה, " הוא מתחנן, וזכרון ידים אחרות, פולשניות, מסאבות נשטף בדמעות חמות של טהרה.

ביום מן הימים
אגיע אליך
עוטה שריון עטור יהלום
וחלק גופי התחתון
רגלי סוסה עשויות עופרת
אדהר לכוונך בקצב
שלא יאפשר לך לברח
אתה תעמד על שביל צר
מפתל תפל על ברךך
מכנסך ירטבו משתן
שלא תצליח להחזיק בתוכך
זאת לא תהיה הפעם הראשונה
שלא תתאפק
הארץ תחזיק אותי
היא תדע צדק
שניה לפני שאדרס אותך
עיני ינעצו אישוניהן
במרכז גופך
המזרים דם מקלקל
בעורךך
אהסס לרגע
ואמשיך קדימה בכל כחי
גופתך תשאר מאחורי
תאכל ותרכיב
תסמל נצחון
במלחמה שאתה התחלת.

לכל אחד יש לפחות כישרון אחד

לכל אחד יש לפחות כשרון אחד,
ולפעמים הוא רק צריך מישהו, שייתן לו יד;
יוליך אותו בדרך שיאהב,
ויוציא אותו אל המרחב.

ג'ינג'י גבוה בשם בן
נטה תמיד להתעצבן,
כי הקטנים הציקו לו בצחרון.
אמרו שהוא "על הספקטרום",
אך חיש מהר גליתי שהוא גאון:
אחרי מאבק ידים קל
היה עוזב את הקטנים ויושב בצד על הספסל,
מוציא מחברת גדולה וכותב וכותב
למישהו אחר היה כבר הראש כואב!
אך הוא לא היה מרים את ראשו מן הנקר,
אפלו אם היה זה חדש אדר או חדש איר.

... הושטתי ידי אל כתפו, ונרתע;
אולי משום שהיו שם ילדים מן הכתה.
אך הרשה לי להציץ במחברת,
ושם – פואמות ארכות ועמקות וחרוזים לתפארת!

אך עדין את דרכו אל לב האחרים לא מצא,
ועשה שטיות כי כל כך רצה...
"רוצה למצא חן בעיניהם?
להיות חלק מהם?
אל תשחק אותה טמבל גדול
הראה להם את כל אשר אתה יכול:
לכתב, להיות מדען, לשחק פדורסל, להלחין שירים, לנגן...
לא, אינך סתם הילד הטפש של השכן!"
כך לחצתי, ופתאם הוא פרח בכל אשר עשה,
וכל אלו שהציקו לו נהיו חבריו הטובים, מבלי שנסה.

לקראת חפשת הקיץ יצרתי בשבילו קולז' של מנהיגים בתוך ספר זכרון.
הבטחתי לו שבאחד הימים תתנוסס תמונתו לצדם מאחורי הזכוכית של הארון.
שנה חדשה החלה ואז התברר שבקיץ לא חדל בספר לכתב,
אך כשבקשתי לראות, סרב: "עכשו אני כותב הרבה יותר טוב!"
שנים אחרי, במסבת הסיום, הגשתי לו מעשה אמונת שלי עם הקדשה.
וכששאלתי: "אפשר לתת לך חבוק?" ענה בחיוך אוהב: "בבקשה!"

לכל אחד יש לפחות כשרון אחד
ולפעמים הוא רק צריך מישהו שיתן לו יד,
יוליך אותו בדרך שיאהב,
ויוציא אותו אל המרחב.

ליום השואה

אֲנַחְנוּ
שָׁבָנוּ מִשָּׁם,
לֹא צָרִיכִים יוֹם בְּשָׁנָה
שָׁבוּ יִזְכְּרוּ לָנוּ
וְיִזְכְּרוּ אוֹתָנוּ.
כִּי אֵת הַשּׁוֹאָה שָׁלָנוּ
אִישׁ לֹא יִקַּח מֵאִתָּנוּ
וְטוֹב שָׁפָךְ.

לְכֵן
בְּיוֹם הַשּׁוֹאָה
אֲנַחְנוּ
שָׁבָנוּ מִשָּׁם
יוֹשְׁבֵים עִם יְלָדֵינוּ,
נְכַדֵינוּ, נִינֵינוּ,
'נְרוֹת הַתְּמִיד' שָׁלָנוּ.
מְלֻטְפִים אוֹתָם בְּהִמּוֹן אֶהְבָּה וְגֵאָוָה
בְּעֵינֵינוּ,
מְרִימִים כּוֹס 'לְחַיִּים'
וְאוֹמְרִים: הִי הַיְטָלָר,
אֲנַחְנוּ כָּאֵן
וְאֲנַחְנוּ נִצְחָנוּ!

אֲנַחְנוּ
שָׁבָנוּ מִשָּׁם,
זוֹכְרִים אֶת מְתֵינוּ,
אֶת הוֹרֵינוּ,
אֶת אַחֵינוּ וְאַחֵיוֹתֵינוּ,
וְיוֹסֵיוֹם,
שָׁעָה-שָׁעָה,
כָּל הַשָּׁנָה
מִדְּלִיקִים נְרוֹת נְשָׁמָה
בְּלִבָּנוּ.

אֲנַחְנוּ
שָׁבָנוּ מִשָּׁם,
זוֹכְרִים אֶת יְלָדוֹתֵנוּ הַשְּׂדוּדָה
אֶת נְעוּרֵינוּ הָאֲבוּדִים,
אֶת בְּגֵרוֹתֵנוּ הַמְּצֻלָּקֹת,
וְיוֹסֵיוֹם,
שָׁעָה-שָׁעָה,
כָּל הַשָּׁנָה
מִדְּלִיקִים נְרוֹת נְשָׁמָה
בְּלִבָּנוּ.

בשלושים דקות אפשר להספיק לעשות הרבה דברים. אפשר להכין ארוחה נחמדה אבל לא מושקעת מדי. אפשר לצייר ציור פשוט של עלים או של עץ, עץ שיש לך בגינה ואתה לא שם לב אילו עד שיש רוח בחוץ שדופקת לך בענפים בחלון ומבהילה אותך. אפשר לכתוב סיפור פשוט, לא כזה שיגרום לך לחשוב על משמעות החיים אבל אולי יעלה בך זיכרונות. בחצי שעה אפשר גם לבהות במרקע הטלוויזיה, בלי מטרה, פשוט להעביר את הזמן עד שתירדם אחרי יום ארוך של עבודה.

בדרך כלל אנחנו לא מעריכים את חצי השעה הזאת. אנחנו לומדים להעריך אותה כשמשהו נורא קורה. ככה, יום אחד, יום שבו אתה לא מייחס חשיבות לזמן, לשעון המתקתק, כי שבת היום ואתה ממילא בבית, רובץ על הספה מתחת למזגן ואין לך לאן למהר עד שהשכן שלך חוטף התקף לב. השכן הזה בגיל של סבא שלך ששכחת מתי ביקרת. הצעקה של אשתו מחלחלת לך לנשמה, אתה תזכור אותה עוד הרבה אחרי שכל זה ייגמר, אבל כרגע היא מקפיצה אותך ואתה פורץ לדירתם בבהלה ורואה אותה עומדת מעליו, מנסה להרים אותו מהרצפה ולא מצליחה. היא מביאה מים מהמטבח ומרטיבה את פניו אבל זה לא עוזר, אז היא זועקת לשמיים, למישהו במרומים שישמע אותה. ואתה זה שומע. אתה, שבקושי מכיר אותו, אתה לא מבין איך דווקא אתה מכולם צריך להתמודד עם זה, עם חיים שהולכים ונגמרים בידיים שלך. אתה, שלא איחלת לו בוקר טוב אתמול כי בדיוק חברה שלך החליטה לריב איתך בהודעות על משהו שעכשיו נראה חסר חשיבות ואתה היית עסוק מדי מכדי לענות לו בוקר טוב חזרה. אתה זה שמנסה לעזור לו. אתה זה שמתקשר לאמבולנס.

ושלושים הדקות האלה עוברות לאט יותר ממה שחשבת. האמבולנס מתעכב בגלל פקק. יש תאונה שתי כיכרות נסיעה מהרחוב שלך. בסך הכול שתי כיכרות. דווקא היום. דווקא ברגע הזה שאתה לא יודע מה לעשות, לא יודע מה להחליט ואם בכלל מה שאתה זוכר מקורס ההחייאה בתיכון יעזור לך עכשיו. זה קורה לך דווקא בשלושים הדקות שלך. אתה לא חושב שתוכל לנצח את הזמן.

האמבולנס מגיע אחרי נצח. קורע את האוויר באזעקה הצורמת שלו. פתאום אנשים מגיעים והודפים אותך הצידה, ממלאים את הסלון הישן במכשירים. זה לא יעבוד, אתה רואה את הצבע אוזל מהפנים שלו.

עיניו מתגלגלות בחוריהן. לשנייה אחת ארוכה המוות מתגנב בשקט, הקור שלו ממלא את החדר ואז עובר על ירך, פונה אל השכן, מלטף את ידו בעדינות בלתי נראית. המכשירים מצפצפים. והוא ממשיך הלאה כאילו מעולם לא היה כאן. עיניו של השכן נפקחות ואתה רואה את הדמעות הגאות שלו גולשות במורד לחייו הלבנות ברגע שהוא מבין שהוא ניצח את המוות. ניצחון החיים שהיית עֵד לו מצמרר אותך בעוצמתו, מתגבר על כל צעקה ואזעקה וחצי שעה אין-סופית שהעברת בחברת הגרוע מכול.

הניצחון הזה גורם לך להעריך מחדש את שלושים הדקות שלך.

מנצח שואה

וְאִם הָיָה שׁוֹמֵעַ עַל הָאֶפְטֹר פְּרָטִי
 וְשִׁמּוֹת הַמְשַׁקָּאוֹת
 הוּא הָיָה נוֹסֵעַ בְּמִיחָד
 בְּאוֹפְנִים שֶׁבָּנָה מִחֲלָקִים שׁוֹנִים
 וְהִדָּג הַמְלוּחַ
 שֶׁאֵין כְּמוֹהוּ מְעַדָּן בְּעוֹלָם
 וּבִידֵי הַגְּרוּמוֹת
 וְהַבֶּטֶן שֶׁהַגְּרָמָנִים לָקְחוּ
 וְסִיּוּטֵי הַלִּילָה שֶׁהַשְּׂאִירוֹ
 וְהָיָה אוֹמֵר לָהֶם
 אֲנִי אֶת הַגְּרָמָנִים נִצַּחְתִּי
 וּמִצְבִּיעַ עַל הַנְּמָשִׁים שֶׁל הַנְּכֻדָּה הַבְּכוּרָה שֶׁלוֹ
 אֲנִי אֶת הַגְּרָמָנִים נִצַּחְתִּי
 אֵיךְ אַתֶּם מִתְּפַנְנִים לְנִצַּחַת
 אֶת הַבוּשָׁה ?

סָבָא שְׁלִי
 הָיָה מְנַצֵּחַ שׁוֹאָה
 מְעוֹלָם לֹא רָצָה לְסַפֵּר מָה
 אֶלָּא אֵיךְ.
 אֵיךְ צָרִיךְ לְדַעַת הַכֹּל
 גַּם אִם אֶת לֹא יוֹדַעַת
 אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְיִצֵּר מְצִיאוֹת
 כִּי רַק אֶת קוֹבַעַת
 אִם יִשְׁאַלוּ תָּמִיד תַּגִּידִי כֵן
 אַחַר כֵּן תִּמְצָאִי אֶת הָאֵיךְ
 סָבָא שְׁלִי הָיָה מְנַצֵּחַ שׁוֹאָה
 וּמְנַצֵּחַ סְרָטָן
 וּמִחֲזִיר סְרָטָן
 כִּי הֵחֵלִיט שְׁנַמְאָס לוֹ וְדִי.
 סָבָא שְׁלִי הָיָה מְנַצֵּחַ שׁוֹאָה
 הוּא לֹא חָשַׁב מְעוֹלָם שֶׁצָּרִיךְ לְחַגֵּג אֶת הַשׁוֹאָה
 אֶלָּא אֶת הַחַיִּים.
 וּכְשֶׁבִקְשָׁתִי שִׁסְפֹר
 כְּדִי שְׂאוּכַל לְכַתֵּב עָלָיו
 הָיָה צוֹחֵק וְאוֹמֵר:
 תִּכְתְּבִי עַל זֶה
 (שְׁמֶשׁ)
 תִּכְתְּבִי עַל זֶה
 (עֵץ גּוֹיְבוֹת)
 תִּכְתְּבִי עַל זֶה
 (מִצְבִּיעַ עַל הַחֲיוֹן שְׁלִי)

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי: יאיר בן־חור
עורכת משנה: עמליה ויניק
איורים ועיצוב גרפי: רובי גורדון

<http://motiv-magazine.co.il>

<http://facebook.com/motiv.magazine>

<http://bit.ly/motiv-youtube>

<http://instagram.com/motiv.magazine>

http://twitter.com/motiv_magazine

info@motiv-magazine.co.il

054-337-1373

[מוטיב \(כתב עת\)](http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב) <http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב>

אנחנו מזמינים אתכם להשתתף בכתב העת שלנו.
הגיליון הבא של מוטיב יראה אור בעוד כחודש, ונושאו: "חברות".

דווקא בתקופה הזאת של הריחוק החברתי הכפוי, הבידוד והסגרים התחזק הצורך בקשר נקי וחיף מאינטרסים - קשר של חברות אמיתית, חברות אמת.

ספרו לנו על ערכה של החברות, על רגעי היצירה שלה ועל רגעי המבחן שלה. שתפו אותנו בשירים וסיפורים על החברים הכי טובים שלכם - בני אדם, חיות וחפצים.

אתם מוזמנים לשלוח את יצירותיכם בנושא זה עד לתאריך 23/1/2021 לכתובת הדואר האלקטרוני:

info@motiv-magazine.co.il

נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר - שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.